

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt CZ.1.04/3.1.03/C2.00097 Standardizace orgánu sociálně-právní ochrany dětí na Městském úřadě v Třinci je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR

METODICKÝ MATERIÁL KE KULATÉMU STOLU NA TÉMA:

Individuální přístup, efektivní plánování a hodnocení pomoci

Cílová skupina: pracovníci SPOD

Obsah kulatého stolu:

- Teoretický úvod k tématu Standardů č. 8,9,10,

Odborný expert: PhDr. Dana Štěrbová Ph.D., Doc.

Městský úřad Třinec, 20. 5. 2014

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt CZ.1.04/3.1.03/C2.00097 Standardizace orgánu sociálně-právní ochrany dětí na Městském úřadě v Třinci je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR

Zdroje ke studiu a použitá literatura

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění zákona č. 401/2012 Sb., (dále jen „zákon“):

Vyhláška ze dne 17. prosince 2012 o provedení některých ustanovení zákona o sociálně-právní ochraně dětí

ÚZ č.996 Rodinné právo (Sociálně- právní ochrana dětí, Mezinárodně právní ochrana dítěte, Registrované partnerství) – znění předpisů k 1.1.2014

Webové stránky o.s.SIRIUS, Rozum a cit.

Pemová, T., Ptáček, R. (2012). *Sociálně právní ochrana dětí pro praxi*. Praha: Grada

Krutilová, D., Čámský, P., Sembdner, J., Sladký, P. (2008) *Manuál pro tvorbu a zavádění standardů kvality poskytovaných sociálních služeb*. Praha: Centrum sociálních služeb.

Uhlířová, V. (2012) *Vztahový labyrint v náhradní rodině. Vlastní rodina přijatých dětí*. Občanské sdružení Rozum a cit

Standards pokrývají především přímou práci s klientem – rodina (a její členové), dítě, rodič + další osoby spjaté s případem.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt CZ.1.04/3.1.03/C2.00097 Standardizace orgánu sociálně-právní ochrany dětí na Městském úřadě v Třinci je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR

Standard č.8. Přijetí oznámení, posouzení naléhavosti a přidělení případu

Kritérium

8a - Orgán sociálně-právní ochrany jednotně postupuje při přijetí oznámení případu a jeho evidenci.

8b - Každý případ orgánu sociálně-právní ochrany je posouzen s ohledem na jeho naléhavost.

8c - Každý případ je přidělen konkrétnímu koordinátorovi případu. Koordinátor řídí průběh výkonu sociálně-právní ochrany u daného případu.

8d - Každý zaměstnanec zařazený v orgánu SPO k výkonu SPO pracuje maximálně s 80 rodinami, v případě kurátora pro děti a mládež se 40 rodinami. V případě práce s osobami pečujícími a osobami v evidenci pracuje maximálně se 40 rodinami.

Kritérium 8d se nehodnotí u orgánu SPO, je-li jím obecní úřad, KÚ, MPSV a Úřad pro mezinárodně právní ochranu dětí.

Z časového hlediska je posouzení naléhavosti situace zařazeno na začátek práce s dítětem a rodinou, tedy ihned po oznámení případu.

Faktory vyžadující okamžitou reakci (dle Pemová, Ptáček, 2012, 58-59)

Obecné faktory

Ze získaných informací vyplývá, že dochází ke krutému nebo nebezpečnému zacházení s dítětem, který přímo ohrožuje zdraví a život dítěte.

Existují informace, které svědčí o tom, že k ohrožení dítěte došlo záměrně nebo opakovaně.

Informace byly získány (potvrzeny) z více zdrojů.

K nevhodné péči o dítě (jiné děti žijící v této rodině) došlo již v minulosti, dítě je již evidováno v systému ochrany dětí.

Dítě bylo do systému nahlášeno z důvodu aktuálního napadení – zranění jsou v oblasti hlavy, břicha nebo genitálií a vyžadují lékařské ošetření.

Rodič dítěte je aktuálně zadržen nebo vyšetřován policií z důvodu špatného zacházení s dítětem.

U dítěte bylo shledáno vícečetné poškození (na úrovni fyzických a psychických potřeb).

Faktory na straně dětí

Dítě je mladší než 6 let.

Dítě se vzhledem ke svým specifickým charakteristikám nemůže samo bránit nebo je zcela odkázáno na péči rodiče podezřelého z nedostatečné péče (např. dítě s handicapem nebo nemocné děti).

Dítě se bojí rodiče (osoby, v jejíž je péči) nebo se bojí jít domů.

Dítě je přímo aktuálně ohrožováno rodičem nebo osobou, která o něj pečuje.

Dítě projevuje sebevražedné chování, případně sebevraždou vyhrožuje.

Faktory na straně rodiče

Rodič projevuje znaky extrémního chování, které by mohlo nasvědčovat akutnímu psychiatrickému onemocnění.

Špatné zacházení s dětmi lze dávat do souvislosti s užíváním drog nebo alkoholu nebo rodič jeví známky akutní intoxikace.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt CZ.1.04/3.1.03/C2.00097 Standardizace orgánu sociálně-právní ochrany dětí na Městském úřadě v Třinci je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR

Rodič se chová nebezpečně, je ozbrojen, dopustil se násilí na členech rodiny apod.
Rodič popisuje bizarní přesvědčení ohledně dítěte (např. dítě je dle rodiče posedlé a používané fyzické tresty mají vše napravit apod.).

Faktory na straně rodiny

Rodina je v komunitě nová, dítě a jeho rodinu neznají ve školských ani zdravotnických zařízeních.

Rodič se s dítětem skrývá, často se stěhuje apod.

Rodinné příslušníci se chovají nebezpečně nebo jinak svým chováním ohrožují dítě.

V rodině může docházet k domácímu násilí (i kdyby nebylo přímo ohroženo dítě).

Formy špatného zacházení s dítětem vyžadující sociální intervenci

OSPOD

Fyzické týrání: pálení, bití, kopání, kousání a další fyzické týrání.

Zanedbávání: opuštění dítěte, zanedbání potřebné zdravotní péče, nedostatečný dohled nad dítětem, nedostatečné zabezpečení základních materiálních potřeb (ubytování, stravování, oblékání, hygiena), emoční deprivace, zanedbávání školní docházky nebo vzdělávacích potřeb dítěte.

Sexuální zneužívání: dotýkání se intimních partií dítěte, nebo nucení dítěte k dotekům intimních partií jiných osob, orální, pohlavní a anální sexuální styk, zneužívání dítěte k výrobě pornografického materiálu nebo prostituci, nucení dítěte k sledování pornografického materiálu, slovní obtěžování a urážení se sexuálním podtextem.

Psychické týrání: ponižování, omezování osobní svobody, svobody rozhodnutí apod.

Jiné formy nevhodného nebo špatného zacházení s dětmi – bizarní, kruté nebo rituální zacházení s dětmi, izolace dětí od společenského života apod.

Pro určení závažnosti ohrožení dítěte a urgencye odpovědi by měl sociální pracovník shromáždit ještě informace o:

Rozsahu fyzických důsledků špatného zacházení – zda se jedná o aktuální zranění a ohrožení dítěte.

Rozsahu psychických důsledků špatného zacházení s dětmi – riziko rozvoje vážných psychických obtíží, útěk z domova, sebevražedné chování apod.

Chronicitě špatného zacházení s dětmi:

Zda již v minulosti došlo k případům špatného zacházení s dítětem.

Jak dlouho lze pozorovat znaky špatného zacházení s dítětem.

Zda je možné pozorovat zvýšenou frekvenci nebo závažnost špatného zacházení s dítětem.

Kde došlo k incidentům špatného zacházení s dítětem (doma, na veřejnosti).

V jakém denním období k špatnému zacházení dochází, je-li to informace relevantní (např. malé dítě je v podvečerních hodinách opakovaně nalezeno bez dohledu rodičů venku apod.).

Na konci této fáze procesu ochrany dětí by měl být OSPOD schopen zodpovědět:

Odpovídají ohlašované informace definici ohroženého dítěte, používány v systému ochrany dětí?

Jedná se o osobu, která je pod ochranou OSPOD (např. ohlášeno může být ohrožení dospělé osoby – seniora, dospělého s handicapem apod.)?

Jsou získané informace hodnověrné a ověřitelné?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt CZ.1.04/3.1.03/C2.00097 Standardizace orgánu sociálně-právní ochrany dětí na Městském úřadě v Třinci je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR

Jak rychlou odpověď vyžaduje tento případ?

Má sociální pracovník základní informace, na základě kterých je schopen identifikovat ohrožené dítě a lokalizovat místo jeho pobytu a pobytu osob, které o něj pečují?

Má-li být sociální pracovník schopen na tyto otázky odpovědět, je nezbytné, aby byl schopen potřebné informace systematicky získat, roztřídit, analyzovat a sestavit z nich SOUHRNNOU ZPRÁVU, která bude sloužit k úvodnímu hodnocení. Všechny následující kroky v daném případě mohou být činěny jen na základě objektivních informací (důkazů), které byly shromážděny transparentním způsobem. Tento proces je nazýván „Evidence based practice“ (na důkazech založená praxe).

„Evidence based practice“ je přístup založený na:
systematickém a objektivním sběru dat,
využívání výzkumných poznatků v praxi,
důrazu na nejlepší zájem klienta.

Jakým způsobem přijímá pracoviště oznámení o případu a jak postupuje s ohledem na způsob přijetí (získání) podnětu (oznámení)?

Jaké jsou lhůty na evidování a přidělení případu?

Kdo a jak koho informuje? Vzájemná informace na pracovišti, informace klienta....

Jakým způsobem rozlišujete naléhavost případu? Existuje jednoduchý dotazovací schéma?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt CZ.1.04/3.1.03/C2.00097 Standardizace orgánu sociálně-právní ochrany dětí na Městském úřadě v Třinci je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR

Standard č. 9. Jednání, vyhodnocování a individuální plán ochrany dítěte

Kritérium:

9a - Při jednání s klientem dodržuje orgán sociálně-právní ochrany základní principy výkonu sociálně-právní ochrany, zejména

- respektuje individuální přístup ke všem klientům,
- vychází z individuálních potřeb každého klienta,
- podporuje samostatnost klientů,
- uplatňuje individuální přístup k potřebám každého klienta,
- motivuje k péči o děti,
- posiluje sociální začleňování klientů,
- důsledně dodržuje lidská práva a základní svobody,
- podporuje kontakt dítěte s přirozeným sociálním prostředím,
- informuje klienta o postupech používaných při výkonu sociálně-právní ochrany.

9b - Orgán sociálně-právní ochrany zajišťuje služby potřebné pro jednání s osobami se specifickými potřebami, nebo má dojednanou spolupráci s fyzickými osobami a právníckými osobami, které tyto služby zajistí externě.

9c - Orgán SPO provádí u všech případů, zejména v okamžiku zavedení dítěte do evidence dětí uvedených v § 54 zákona, základní vyhodnocování potřeb dítěte a situace rodiny (dále jen „vyhodnocování“), zaměřené na skutečnost, zda se jedná o dítě uvedené v § 6 a § 54 písm. a) zákona, o dítě uvedené v § 54 písm. b) zákona, nebo o dítě zařazené do evidence dětí z jiného důvodu. Jestliže ze závěru vyhodnocování vyplývá, že se jedná o dítě uvedené v § 6 zákona, provádí orgán sociálně-právní ochrany podrobné vyhodnocování.

9d - Orgán SPO obecního úřadu s rozšířenou působností zpracovává v případě, kdy provedl podrobné vyhodnocování se závěrem, že se jedná o dítě uvedené v § 6 zákona, individuální plán ochrany dítěte, podle potřeby jej přehodnocuje a následně jej uzavírá.

Kritérium 9c a 9d 1a a 1b se nehodnotí u orgánu SPO, je-li jím obecní úřad, KÚ, MPSV a Úřad pro mezinárodně právní ochranu dětí.

Ze zákona:

§ 6

Sociálně-právní ochrana se zaměřuje zejména na děti,

a) jejichž rodiče

1. zemřeli,

2. neplní povinnosti plynoucí z rodičovské odpovědnosti,³⁾ nebo

3. nevykonávají nebo zneužívají práva plynoucí z rodičovské odpovědnosti;

b) které byly svěřeny do výchovy jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte, pokud tato osoba neplní povinnosti plynoucí ze svěřeni dítěte do její výchovy;

c) které vedou zahálčivý nebo nemravný život spočívající zejména v tom, že zanedbávají školní docházku, nepracují, i když nemají dostatečný zdroj obživy, požívají alkohol nebo návykové látky, jsou ohroženy závislostí, živí se prostitucí, spáchaly trestný čin nebo, jde-li o děti mladší než patnáct let, spáchaly čin, který by jinak byl trestným činem,⁴⁾ opakovaně nebo soustavně páchají přestupky⁵⁾ nebo jinak ohrožují občanské soužití;

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt CZ.1.04/3.1.03/C2.00097 Standardizace orgánu sociálně-právní ochrany dětí na Městském úřadě v Třinci je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR

- d) které se opakovaně dopouští útěků od rodičů nebo jiných fyzických nebo právnických osob odpovědných za výchovu dítěte;
  - e) na kterých byl spáchán trestný čin ohrožující život, zdraví, svobodu, jejich lidskou důstojnost, mravní vývoj nebo jmění, nebo je podezření ze spáchání takového činu;
  - f) které jsou na základě žádostí rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte opakovaně umísťovány do zařízení zajišťujících nepřetržitou péči o děti nebo jejich umístění v takových zařízeních trvá déle než 6 měsíců;
  - g) které jsou ohrožovány násilím mezi rodiči nebo jinými osobami odpovědnými za výchovu dítěte, popřípadě násilím mezi dalšími fyzickými osobami;
  - h) které jsou žadateli o udělení mezinárodní ochrany, azylanty nebo osobami požívajícími doplňkové ochrany, a které se na území České republiky nacházejí bez doprovodu rodičů nebo jiných osob odpovědných za jejich výchovu;
- pokud tyto skutečnosti trvají po takovou dobu nebo jsou takové intenzity, že nepříznivě ovlivňují vývoj dětí nebo jsou anebo mohou být příčinou nepříznivého vývoje dětí.

§ 54

Vedení evidence a spisové dokumentace

Obecní úřad obce s rozšířenou působností vede evidenci dětí

- a) uvedených v § 6,
- b) kterým byl ustanoven opatrovníkem nebo poručníkem.

Vybraná data ke standardu č. 9

Zaměření a rozsah vyhodnocování situace dítěte a jeho rodiny

Vyhodnocování situace dítěte a jeho rodiny vychází z individuálního přístupu k dítěti a provádí se na základě

a) vyhodnocování situace dítěte zahrnuje

1. zjištění míry ohrožení práv a zájmů dítěte,
2. vymezení sociálních, zdravotních nebo jiných rizik, kterým je dítě vystaveno,
3. posouzení úrovně tělesného a duševního vývoje dítěte s ohledem na věk dítěte,
4. zhodnocení průběhu vzdělávání dítěte a předpokladů k dalšímu vzdělávání,
5. určení a posouzení individuálních potřeb a zájmů dítěte,
6. vymezení vlastností a určení schopností dítěte, popřípadě předpokladů k jejich získání,
7. zjištění a zohlednění názoru a přání dítěte s ohledem k věku dítěte a jeho rozumové vyspělosti,
8. další skutečnosti nezbytné pro hodnocení situace dítěte v konkrétním případě,

b) vyhodnocování situace rodiny zahrnuje

1. analýzu situace rodiny a rodinného prostředí,
2. analýzu příčin krize v rodině,
3. zhodnocení vztahu rodiče a dítěte,
4. určení potřeb rodiny,
5. určení možností rodiny, především vztahových, ekonomických a sociálních,
6. určení výchovných kompetencí a předpokladů rodičů k výchově dítěte a zhodnocení možných rizik ve výchově dítěte,
7. posouzení materiálních a finančních podmínek života rodiny,
8. další skutečnosti nezbytné pro hodnocení situace rodiny v konkrétním případě,

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt CZ.1.04/3.1.03/C2.00097 Standardizace orgánu sociálně-právní ochrany dětí na Městském úřadě v Třinci je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR

c) vyhodnocování širšího prostředí rodiny zahrnuje:

1. určení možností v širší rodině, včetně vztahových, ekonomických a sociálních možností a jejich využitelnost pro rodinu,
2. určení možností v širším sociálním prostředí rodiny, včetně dostupnosti a kvality sociálních, zdravotních, výchovně-vzdělávacích a komunitních služeb a bezpečnosti lokality,
3. další skutečnosti nezbytné pro hodnocení širšího prostředí rodiny v konkrétním případě.

Dle důvodové zprávy k novele zákona nebude třeba IPOD vypracovávat v případě jednorázových a dočasných případů.

Individuální plán ochrany dítěte § 10 odst. 3 - IPOD

Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen zpracovat na základě vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny individuální plán ochrany dítěte, který

–vymezuje **příčiny ohrožení dítěte,**

–stanoví **opatření k zajištění ochrany dítěte, k poskytnutí pomoci rodině ohroženého dítěte a k posílení funkcí rodiny**

–a stanoví **časový plán** pro provádění těchto opatření,

a to **ve spolupráci s rodiči nebo jinou osobou odpovědnou za výchovu dítěte, dítětem a odborníky,** kteří se podílejí na řešení problému dítěte a jeho rodiny.

Individuální plán ochrany dítěte se

a) zpracovává s důrazem na přijetí opatření, které **umožní setrvání dítěte v péči rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte,**

b) vypracovává **od počátku doby poskytování sociálně-právní ochrany, nejpozději do 1 měsíce od zařazení dítěte do evidence** obecního úřadu obce s rozšířenou působností,

c) **pravidelně aktualizuje,** zejména v situacích, kdy je uloženo výchovné opatření, nařízena ústavní výchova, ochranná výchova nebo kdy je dítě svěřeno do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, do pěstounské péče nebo jiné náhradní výchovy

Závaznost individuálního plánu ochrany dítěte

Individuálním plánem ochrany dítěte se řídí:

ZDVOP § 42a odst. 1) písm. h)

• ZDVOP je povinno spolupracovat s rodinou dítěte a poskytnout této rodině pomoc při vyřizování a zajišťování záležitostí týkajících se dítěte, zajistit jim terapii, nácvik rodičovských a dalších dovedností... **v souladu s IPOD zpracovaným OSPOD**

Dohody o výkonu pěstounské péče § 47b odst. 3

• Dohoda nebo správní rozhodnutí musí být v souladu s rozhodnutím soudu o svěřeni dítěte do péče osoby pečující nebo osoby v evidenci a s **IPOD**

Školská zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a preventivně výchovnou péči

• § 1 odst. 4 zák. 109/2002 Sb.: Zařízení a střediska spolupracují s OSPOD **v souladu s IPOD**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt CZ.1.04/3.1.03/C2.00097 Standardizace orgánu sociálně-právní ochrany dětí na Městském úřadě v Třinci je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR

§ 2

Obsah individuálního plánu ochrany dítěte

(1) Individuální plán ochrany dítěte obsahuje

- a) popis příčin ohrožení dítěte a důvody zahájení sociálně-právní ochrany,
- b) cíle navržených opatření, prostředky k jejich dosažení a ukazatele účinnosti jednotlivých opatření,
- c) rozsah navržených opatření nezbytných k ochraně dítěte a poskytnuté pomoci rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte,
- d) způsob naplňování navržených opatření, práv a zájmů dítěte v rozsahu sociálně-právní ochrany,
- e) metody práce s rodinou a rozsah intervencí a pomoci rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte při péči o dítě a při jeho výchově, které zahrnují
  1. posílení úlohy a funkce rodiny,
  2. rozvíjení pečovatelských a výchovných schopností rodiny,
  3. pomoc při sociálním začleňování rodiny,
  4. poskytování pomoci dětem umístěným v náhradní péči a jejich rodinám, poskytování pomoci osobám pečujícím a osobám v evidenci,
  5. posílení kompetencí rodiny v oblasti vzdělávání, přípravy na vyučování a motivace ke vzdělávání,
- f) postup spolupráce orgánu sociálně-právní ochrany s ostatními orgány veřejné moci a dalšími fyzickými osobami a právníckými osobami zapojenými do řešení situace dítěte,
- g) rozsah spolupráce rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte s orgány sociálně-právní ochrany a dalšími fyzickými osobami, právníckými osobami a orgány veřejné moci zapojenými do řešení situace dítěte,
- h) časový plán pro provádění konkrétních opatření sociálně-právní ochrany,
- i) způsob hodnocení a ověřování plnění navržených opatření nezbytných k ochraně dítěte ze strany rodičů, jiných osob odpovědných za výchovu dítěte, orgánů sociálně-právní ochrany a dalších fyzických osob, právníckých osob a orgánů veřejné moci zapojených do řešení situace dítěte, a návrh dalších potřebných opatření nezbytných k ochraně dítěte,
- j) plán vzdělávání dítěte a plán přípravy na budoucí povolání a osamostatňování se,
- k) plán přípravy blížícího se výstupu dítěte z náhradní péče,
- l) způsob sledování fungování rodiny po ukončení práce s rodinou.

(2) Formou intervence a pomoci při péči o dítě a při jeho výchově podle odstavce 1 písm. e) se rozumí

- a) konzultace a odborné poradenství,
- b) terapie a mediace,
- c) zprostředkování odborných služeb pro rodiny s dětmi,
- d) právní pomoc,
- e) poskytování podpory dětem,
- f) poskytování pomoci rodinám při zlepšování jejich životní situace, včetně získávání dovedností pro řádné vedení domácnosti,
- g) poskytování pomoci rodinám při řešení sociálních nebo psychických problémů,
- h) poskytování pomoci rodinám při řešení výchovných problémů s dětmi,
- i) podpora společenských aktivit rodiny.

Minimální požadované cíle IPOD (krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé) (dle Pemová, Ptáček, 2012)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt CZ.1.04/3.1.03/C2.00097 Standardizace orgánu sociálně-právní ochrany dětí na Městském úřadě v Třinci je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR

Očekávané cíle na straně dětí směřují k změnám v chování, vývoji, duševnímu a fyzickému zdraví, vztahům s vrstevníky a vzdělávání. Jedná se o obecné okruhy cílů, které jsou pak pro každé konkrétní dítě rozpracovány, např. zahájit terapeutické aktivit směřující k zvládnání impulsivního chování dítěte mezi vrstevníky.

Očekávané cíle na straně rodičů (osob pečujících o děti) směřují k oblasti fyzického a duševního zdraví, schopnosti řešit problémy, sebekontroly impulsivního jednání, kontroly užívání návykových látek, zacházení s dítětem a rodičovských dovedností. Jedná se o obecné okruhy cílů, které jsou pak pro každého konkrétního rodiče rozpracovány, např. naučit se stanovovat hranice a limity chování dítěte bez použití fyzického násilí.

Očekávané cíle na straně rodiny směřují k začlenění rodiny do komunity, posílení hranic a ochrany rodiny a posílení schopnosti využívat sociální podporu a komunitní zdroje. Jedná se o obecné okruhy cílů, které jsou pak rozpracovány pro každou konkrétní rodinu, např. využít volnočasové aktivity pro děti, veřejně prospěšné práce pro rodiče apod.

Mít na paměti:

Dítě na své vlastní rodiče často myslí.

Dítěti chybějí důležité informace o jeho životě, kořenech a blízkých lidech.

Dítě se necítí celé, když tyto informace nemá. S „černou dírou“ informací se špatně žije (černou dírou rozuměj chybění informací).

Dítě si informace přimýšlí a má bohatou fantazii o svých rodičích.

Dítě může své rodiče nenávidět, cítit vztek.

Dítě může mít stále své rodiče rádo, stýská se mu.

Dítě někdy neví, kdo vlastně je.

Dítě se může za své rodiče stydět. (Uhlířová, 2012)

Nevhodně zvolena intervenční strategie může mít obdobně katastrofální následky jako původní špatné zacházení s dítětem. I když jsou děti odebrány z prokazatelně nefunkčního prostředí a o samotném

odebrání nejsou sebemenší pochyby (z pohledu procesního i faktického), jako naprosto klíčové se jeví především následující intervence stát– tedy do jakého prostředí je dítě umístěno, zda toto prostředí zajišťuje všechny potřeby dítěte včetně potřeb emocionálních, a nakolik je stabilní z pohledu dlouhodobého vývoje dítěte. V této souvislosti je zejména upozorňováno na fakt, že děti se mohou stát v prostředí náhradního výchovného prostředí oběti týraní, zneužívání a zanedbávání, aniž by jim bylo možné pak účinně pomoci, a rovněž tak je zdůrazňován negativní vliv citové deprivace. (Pemová, Ptáček, 2012)

Jaké formy a metody práce a pracovní postupy jsou využívány pro vyhodnocování situace – klienta – případu? Stanovte výhody a nevýhody Vámi užívaných metod práce.

Které faktory rozhodují pro stanovení vhodného cíle/cílů IPODu?

Jaká rizika sledujete při tvorbě IPODu?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt CZ.1.04/3.1.03/C2.00097 Standardizace orgánu sociálně-právní ochrany dětí na Městském úřadě v Třinci je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR

Standard č. 10. Kontrola případu

Kritérium

10a - Orgán sociálně-právní ochrany zajišťuje pravidelnou kontrolu případů.

Otázka pravidel, směrnic, postupů:

1) Obecná pravidla – jde tu zpravidla o základní dokumenty, jako je Zřizovací listina, Organizační řád, případně Stanovy, pracovní řády apod.

2) Provozní pravidla

a) Všeobecná – jsou zaměřena na činnost organizace při plnění jejích úkolů (smlouvy o poskytování soc. služeb a řízení o nich, ochrana práv klientů, provozní řády zařízení, individuální plánování, sazebníky/ceníky, konkrétní pravidla pro poskytování některých služeb, všeobecné podmínky, vyřizování stížností atd.)

b) Vnitropodniková – speciální (řešení nouzových situací, BOZP, oběh účetních dokladů, pravidla o archivování a skartaci dokladů apod.)

3) Metodiky, manuály apod. – upravují různé provozní a pracovní postupy.

- v jistém smyslu standardizují i postupy při řešení netypických, především krizových a havarijních situací.

Jejich úkolem je **přehlednou formou standardizovat a optimalizovat postupy a činnosti** typické a obvyklé, vznikající většinou opakovaně v procesu realizace úkolů organizace.

4) Směrnice a pokyny - představují **nejvýznamnější část vnitřních předpisů** organizace, které v relativně velmi podrobné formě upravují všechny významnější činnosti. Pro zaměstnance organizace jsou závazným návodem jak postupovat při řešení nejrůznějších problémů a situací, jak nakládat s doklady a daty, jak jednat s klienty, s veřejností, jak řešit krizové situace i jak vyřizovat stížnosti atd. Jsou současně také velmi **významným pramenem informací pro orgány kontroly**. (Krutilová a kol., 2008)

Určete, jaká pravidla, směrnice a postupy a strategie používáte v rámci standardů č.8, 9, 10. Co je potřeba pro jejich doplnění, změnu?

Zpracovala: Dana Štěrbová, 12.5.2014